

**Oświadczenie złożone
przez senatora Andrzeja Misiołka
na 74. posiedzeniu Senatu
w dniu 14 kwietnia 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbary Kudryckiej

Szanowna Pani Minister!

Możliwość wykonywania zawodu prawniczego w Polsce została zawarowana w następujących aktach prawnych: prawo o adwokaturze, prawo o notariacie, ustawa o radcach prawnych, ustawa o ustroju sądów powszechnych oraz ustawa o prokuraturze. Podstawowym sposobem uzyskania uprawnień do wykonywania wskazanych wyżej zawodów jest odbycie odpowiedniej aplikacji, zdanie egzaminu, a następnie uzyskanie wpisu na odpowiednią listę lub też otrzymanie powołania do pełnienia urzędu.

Przytoczone powyżej ustawy przewidują szereg wyjątków od konieczności odbycia aplikacji oraz zdania egzaminu. Wszystkie przywołane ustawy zwalniają z tego obowiązku profesorów i doktorów habilitowanych wyższych uczelni ze względu na ich wiedzę, dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe (chodzi tutaj o przepisy art. 66 pkt 1 ust. 1 prawa o adwokaturze, art. 12 §1 ust. 1 prawa o notariacie, art. 25 pkt 1 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, art. 61 §2 ust. 3 prawa o ustroju sądów powszechnych, art. 14 pkt 3 ust. 1 ustawy o prokuraturze).

Należy w tym miejscu zauważyć, iż wiele z tych osób (tzn. osób wykonujących zawód prawniczy nieposiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego ani tytułu profesora) jednocześnie jest zatrudnionych w wyższych uczelniach w oparciu o umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną, przy czym pod względem zaszerogowania płacowego oraz zakresu obowiązków i uprawnień są oni zrównani z osobami posiadającymi tytuł zawodowy magistra.

Stąd też rodzi się pytanie, czy w świetle przytoczonych wyżej przepisów istniałaby możliwość zrównania, przynajmniej w jakiejś części, ich uprawnień z uprawnieniami osób posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego. Osoby wykonujące zawody prawnicze mają przecież ogromną wiedzę, kompetencje i doświadczenie, podobnie jak osoby posiadające stopień lub tytuł naukowy. Ponadto mamy tutaj do czynienia z jednostronnym działaniem wymagań i uprawnień w odniesieniu do grupy osób, które oprócz wiedzy teoretycznej są w stanie przekazać studentom również wiedzę praktyczną.

Drugie pytanie dotyczy kwestii, czy istnieje w obecnym stanie prawnym możliwość zatrudniania osób wykonujących zawody prawnicze posiadających duże doświadczenie i dorobek zawodowy (nieposiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego ani tytułu profesora) na stanowiskach profesorów lub adiunktów.

Z poważaniem
Andrzej Misiołek